СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 190. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 17 серпня 1933. • VOL. XLI. No. 190. Jersey City, N. J., Thursday, August 17, 1933. THREE CENTS.

„УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ" БЕЗ ПОСТОРОННЬОГО ВМІШУВАННЯ

СТАН ВИКУПУ ПАВІЛЬОНУ ЩЕ ВИМАГАЄ ДАЛЬШИХ ЖЕРТВ.

ШІКАҐО, ІЛЛ. (Спеціяльна телеграма Української Виставової Корпорації до „Свободи"). — Останнього тижня зложено третю рату на закупно Українського Павільону завдяки позичці У. Н. Союза в сумі $1,000 та позичці У. Робітничого Союза в сумі $500. Це дає можливість відсвяткувати „Український Тиждень" без зовнішнього вмішування.

Збірка дальших жертв, яка за первісним пляном мала принести пять тисяч, принесла досі $2,600. Дальша й остання рата, яка має бути заплачена 1 вересня, залежить від дальших жертв українського громадянства. Як українське громадянство зложить цих $5,000, то Українська Виставова Корпорація зможе удержати павільон у своїх руках до кінця вистави.

БОРОТЬБА ЗА УМОВИ ПРАЦІ В СТАЛЕВІМ ПРОМИСЛІ.

ВАШИНҐТОН. — Збори представників сталевого промислу й уряду, які мали виробити сталевий кодекс, зазначилися гострою опозицією між представниками підприємців та робітників.

Як тільки на салю нарад конференції ввійшов Вілєм Ґрін, представник робітничої юнії, представники цістьох найбільших сталевих підприємств опустили салю.

Місс Перкінс, секретарка праці в кабінеті Рузвелта, вийшла за ними та відбула з ними тайну конференцію в другій салі. Підприємці стоять на становищі, що тільки вони мають право управляти промислом та що вмішування юнії це вмішування постороннього чинника.

Урядники не скривалися, що цей поступок залізних фабрикатів є поважних ударом для заходів уряду завести лад у промислі.

Рівночасно уряд дістав поважну заохоту до дальшої роботи, коли один федеральний суддя відкинув позов за признання влади президента в справах кодексу за позбавлену конституційної основи. „Савтпорт Петролиум Ко." саме домагалася судовою дорогою признання, що президент Рузвелт на основі конституції не може діставати таких широких прав, які конґрес признав йому у справі обмеження промислу й торговлі та не може цеї влади делеґувати, переливати, на свого секретаря стейту. Судя відкинув домагання на тій основі, що закони були оправдані надзвичайною ситуацією.

ЗАХОДИ УРЯДУ ДЛЯ ПОКІНЧЕННЯ БЕЗРОБІТТЯ В УГЛЕВІМ ПРОМИСЛІ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт звернув увагу, що промисл мягкого вугля не зробив нічого більше для пущення в рух праці. За його понукою адміністрація відбудови краю скликала нову конференцію представників промислу.

Ця конференція має відбутися вже в найближчих днях. Заповідається на ній боротьба між представниками власників копалень та представниками робітничої юнії.

Робітнича юнія вже нині скаржиться урядови, що власники копалень не виконали своїх точок умови, бо не приймають робітників, які були на страйку, а приймають нових робітників, які обіцяють голосувати за компанійних кандидатів на „веймеңів".

СТРАЙК КРАВЦІВ ПОЧАВСЯ В 10 ГОДИНІ В СЕРЕДУ.

НЮ ЙОРК. — Страйк 60,000 кравців і кравчинь Ню Йорку й околиці почався в середу в годині 10 рано.

Уряд робить заходи, щоби покінчити страйк у найближчих днях. Сподіваються, що страйк буде тревати коротко.

КАМПАНІЯ ПРОТИ РЕКЕТІРСТВА.

НЮ ЙОРК. — На засіданню стейтового субкомітету для боротьби проти рекетірства, що відбуває тут свої засідання, виступали богато поважних свідків зі своїми поглядами на справу.

Аж два з них підкреслили неможливість боротьби проти рекетірства так довго, поки не знайдеться способу зірвати звязок між бандитами й рекетірами з одного боку та з дистриктовими політиканами з другого.

У нюйорській стейтовій леґіслятурі виступив стейтовий губернатор Лімен з домаганням загострення законів проти рекетірства.

Ілінойський суд збирається судити Ал Капона за рекетірську контролю над 5 промислами. Державний прокуратор уже вів конференції з федеральним урядом за поставлення Ал Капона на суд.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ ВІДДІЛІВ 308 і 284 В ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ., що на

ЗБОРИ ТИХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

:—:—: які відбудуться :—:—:

В ПОНЕДІЛОК ВВЕЧІР, ДНЯ 21-ГО СЕРПНЯ 1933 РОКУ

в годині 7-мій

В ҐАЛІ УКР. НАР. ДОМУ, 1020 Н. 9 СТ., ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. ПРИБУДЕ ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК У. Н. СОЮЗА, М. МУРАШКО.

Проситься усіх членів згаданих відділів прибути громадно на ті збори. Там буде нагода довідатись від. гол. предсідника про розвиток У. Н. Союза як також дістати від нього всякі пояснення, які відносяться до справ нашої організації.

Головна Канцелярія У. Н. Союза.

ВІЦЕМІНІСТРОВИ ФІНАНСІВ ЗАЙМИЛИ ХАТНЮ ОБСТАНОВУ.

У Варшаві викликала велику сензацію екзекуція в мешканні віцеміністра скарбу, проф. Козловського, що ще підчас свого побуту у Львові завинив був львівському скарбовому урядови невеличку квоту за маніпуляції підчас визначування податку, обчислену вже після того, як він виїхав зі Львова. Львівський уряд вислав за віцеміністром екзекуційну карту до Варшави, але столичне адресове бюро відповіло, що такого пана не знає. Щойно скарбова палата Варшави дослідила, що віцеміністер є в місті і мешкає саме в її будинку! Дня 14. червня в мешканні міністра зявився коморник і перелякався, довідавшись, де він, а міністер, якого повідомили про його появу, заплатив негайно цілу належитість.

З БОРОДОЮ, ЧИ БЕЗ БОРОДИ?

На конґресі фризієрів, що відбувся в Лондоні, вирішувано питання, чи мужчини XX-го віку можуть носити бороди. Коротко кажучи, чи елеґантний мужчина може запустити собі бороду. Один з найбільших лондонських щоденників розписав анкету, у якій взяли участь мужчини і жінки. У висліді 98 відсотків заявилися проти бороди, обосновуючи свої думки в той спосіб, що сучасний мужчина, якщо хоче бути елеґантом, мусить рішучоголитися.

ПОВІШЕНИЙ ЗА ДУШОГУБСТВО.

Фреда Ставничого з Енґусвіл, Ман., засудженого на кару смерти за душогубство, повішено рано 12 липня у тюрмі в Гединґлі під Винніпеґом. Ставничий став під стричок спокійно і ще подякував вязничним дозорцям, що добре з ним обходилися, та додав, що гине невинно. Попереднього дня попрощався з двома своїми синами, пів-братом та трома приятелями, що його відвідали. Останню ніч перебув з ним греко-католицький священик Іван Головка. Його тіло забрали сини до поховання в Енґусвіл.

Ставничого засуджено на кару смерти, коли лава присяглих приняла за доказане, що він убив 1 вересня 1929 р. свою безименну дитину, яку вродила його любовниця Павлина Яцюк. Згадана жінка свідчила в суді, що він вдушив не тільки цю одну дитину, але ще й трое інших, яких вона з ним мала між 1929 і 1932 р. Убиті діти закопував Ставничий у городі і їх останки поліція познаходила.

ШКОЛА — ФАБРИКОЮ БОМБ.

Австрія має чималу сензацію. В семинарії в Трескірхен поліція викрила, що професори й ученики семинарії фабрикували бомби, які мали служити для терористичних виступів гітлерівців в Австрії. В цю аферу вмішався міністер справедливости, який заповів, що наступить безоглядна чистка шкіл від гітлерівських елементів.

ЇДЯТЬ ТРАВУ І СОЛОМУ.

На Україні, в совітській „Молдовській републиці" спричинила повінь великанські шкоди; 17 сіл щезли з лиця землі. В Тирасполі сидить населення на дахах домів, — сотні людей утонули. Деяким вдалося втекти до Румунії. Ці розказують, що населення живиться травою і соломою. По селах умирають денно по 15 до 20 селян з голоду.

БІДНІ ГОЛУБИ.

Італійський союз годувальників голубів зорганізував перегони почтових голубів. 110 почтових голубів ріжної породи перевезли з горішньої Італії до Триполісу; це простір 1,500 км., у цьому 500 км. морем. Із 110 голубів, випущених з одного замку у Триполісі, після 20 днів прилетіла тільки одна пара на рідне місце. Решта загинула в дорозі; імовірно попали у бурю і не могли дати собі ради з супротивним вітром на морі.

ВЛОМНИКА ПРИСУДИЛИ НА 115 ЛІТ ТЮРМИ.

У Фінляндії судять злочинців в той спосіб, що коли він має більше злочинів на совісти, то за кожний злочин судять його зокрема. Недавно відбулась у Гельсинґфорсі розправа проти відомого вломника й ґрабіжника Інтка, якого у висліді присудили на 58 літ тюрми. Попередні суди присудили Інтка на 57 літ тюрми, отже разом на 115 літ. Інтка має тепер 52 роки, отже мусів би дожити 167 літ, щоби відбути кару за свої злочини.

КАПЛЯ В МОРІ.

У звязку з катастрофою повені у Східній Галичині міністерство суспільної опіки переслало у формі доразової помочі 27,000 зл. З цієї суми призначено 20 тис. зл. на станиславівське воєвідство, 4 тис. на львівське і 3 тис. на тернопільське. Коли взяти під увагу, що шкоди у згаданій частині Галичини переходять сотки тисяч злотих, то сума 27 тис. зл. уявляє собою каплю в морі для тих, що ждуть негайної помочі.

ВСЕСЛАВЯНСЬКИЙ СПІВАЦЬКИЙ СОЮЗ.

У Празі відбулися 1. липня перші установчі загальні збори подуманої на широкі розміри установи, що має назву Всеславянський Співацький Союз. До управи Союза, яку вибрано на 2 роки, ввійшов головою д-р Л. Єржавка, секретарем д-р Матоуша. В загальних зборах брали участь представники ріжних славянських народів, між іншими Чехи, Словаки, Поляки, Югославяни, теж еміґранти-Українці, від яких до управи увійшов проф. Д. Антонович. Статут Союза подуманий так, що кожна нова управа буде складатися з представників іншого народу, отже й Українці виберуть колись зпоміж себе цілий видїл.

ПРОДАВ СВОГО ТРУПА ЗА 100 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

Німецький астрольоґ Дамус продав одному вченому з Америки свого трупа за 100 тис. дол. Цей учений шукатиме в мізку астрольоґа пророчого звою, що дозволяє Дамусови ставити відомі гороскопи. В розмові з журналістами заявив Дамус, що хоче дожити 50 р. життя, коли дістане зачетом 25 тис. дол., а останних 75 тис. дол. запише людині, яка зєднає собі повне його довіря.

СМЕРТЬ ВІДОМОГО ГОХШТАПЛЕРА.

У Будапешті вмер відомий обманець і „гохштаплер" Ґнат Штраснoф, якого називали „мадярським капітаном з Кепеніку". Між іншим кільканацять літ тому Штраснoф перебрався був у блискучий однострій сотника гусарів і проти волі служби вліз до палати й до самоїройблі князя примаса Васарі. Там заявив, що він князь Естергазі, має гоноровий довг 30,000 і якщо князь його не поратує, стрілить собі в лоб. На підтвердження своїх слів витягнув обманець револьвер і Васарі справді дав йому бажані гроші, щоб опісля довідатись, як сердечно його „набрали". Усі свої „подвиги", що інтриґували в свойім часі всю Европу, описав Штрасноф окремою книжкою; в останньому часі жив жебраком і вмер у нужді.

НАЙБІЛЬШИЙ ЕЛЕКТРОМАҐНЕТ СВІТА.

Найбільший маґнет світа є власністю французької електротехнічної академії. Будова цього потужного маґнета коштувала один міліон франків. Тайна елекромаґнета не була ще досі як слід вияснена. Вияснення цієї тайни узалежнювалося від будови великого електромаґнета для наукових дослідів. Будову цього маґнета-кольоса розпочала академія ще перед війною під наглядом найкращих фаховців. З вибухом війни будову припинено і щойно після скінчення війни почала академія збирати фонди на дальшу будову. Маґнет цей важить 120 тон, отже важить стільки, що вантажний паровіз. Усі дотеперішні маґнети-великани мали найбільше 1 до 2 тон. Металеве ядро маґнета має 105 тон заліза, 9 тон міди і 6 тон іншого матеріялу. Маґнет цей то чудо найновішої техніки, що промощує шлях до нових відкрить у ділянці знання.

ВЕЛИКІ МАНЕВРИ ЯПОНСЬКОЇ ФЛЬОТИ

ЯПОНСЬКА ФЛЬОТА ПІД КОМАНДОЮ ІМПЕРАТОРА МАЄ БОРОНИТИ ЯПОНІЮ ВІД НАПАДУ З ТИХОГО ОКЕАНУ.

ТОКІО (Японія). — Всю японську фльоту змобілізовано і вона вийшла на океан у напрямку до рівника. Фльота має тепер завдання боронити Японію від нападу чужоземної фльоти зі сторони рівника. Частина японської фльоти грає ролю ворога, який уже „захопив" маршальські та каролінські острови, що лежать між Ґавайськими островами та Філіпінами. Острови ці раніше належали до Німеччини, але по війні Ліґа Націй передала на них мандат Японії. Японія, виступаючи з Ліґи Націй, заявила, що цього мандату не поверне й від островів ні за що не відмовиться.

Хоч „ворожа" фльота не названа іменем якоїсь держави, то з характеру маневрів видно, що вони направлені проти Злучених Держав. Цим разом своїми розмірами маневри будуть ще небувалі на Тихому океані. Сам імператор приняв командування над фльотою, яка боронить Японію від нападу ворога. До участи в цих маневрах змобілізовано всі японські боєві й помічні морські сили, включаючи літаки.

РЕВОЛЮЦІЙНІ ОРҐАНІЗАЦІЇ В ЯПОНСЬКІЙ АРМІЇ.

ТОКІО (Японія). — На процесі вбийників премієра міністрів, Інукая, один з обвинувачених, поручник Камешіро Іто, заявив, що він належить до воєнно-революційної орґанізації, яка має метою боротьбу з капіталізмом у Японії та буде домагатися більшого єднання народу з імператором.

Всі обвинувачені кажуть, що вони вважають себе піонірами революційного руху в армії й вірять, що вони будуть тим фундаментом, закопаним у землю, на якому виросте революція. Далі Іто між іншим зазначив, що орґанізація мала на меті вбити американського посла, щоб тим викликати війну Японії зі Злученими Державами в часі, найбільше сприятливім для Японії.

Іто в своїх свідченнях на суді старався провадити політичну пропаґанду, виголошуючи довгі революційні промови.

ЦІЛЕ СЕЛО ЗГИНУЛО В ПОВЕНІ.

КАЙФЕНҐ (Китай). — Жовта ріка в одному місці прорвалася через греблю й залила в ночі село та околичні фарми. Всі мешканці цього району в числі понад тисяч осіб згинули в потоках води.

Здається, що вже розлив Жовтої ріки зменшується, але все ще небезпека дальших катастроф не зникла. Вода кождої хвилини може прорватися через численні греблі й тами та наробити ще більших шкід.

НІМЕЧЧИНА ГОТУЄТЬСЯ ПРОТИ ПОВІТРОВОГО НАПАДУ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Останніми часами особливо широку діяльність розвинула Ліґа Оборони Німеччини від нападу в повітрю. Ліґа тепер учить населення Німеччини, що робити вразі нападу на Німеччину ворожих літаків. Ліґа працює в тісному контакті з воєнним міністерством та з армією.

Усю Німеччину поділено на райони, які стоять під командою фаховців оборони й захисту населення від чужинецького повітрового нападу. В тих районах час від часу переводять вправи, в звязку „з нападом" чужинецьких літаків.

ДОМАГАЮТЬСЯ УСТУПЛЕННЯ НІМЕЦЬКОГО ПОСЛА З АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Преса підняла кампанію за відкликання німецького посла з Австрії, д-ра Ріта. Ґазети кажуть, що документи, добуті австрійською владою, свідчать про те, що німецькі й австрійські фашисти-гітлерівці користалися дипльоматичною почтою для перевозу своєї кореспонденції.

Німецько-австрійське напруження все ще не вщухає. Воно ще навіть поглиблюється, не зважаючи на те, що німецьке міністерство закордонних справ твердить, що німецькі фашисти не мають підтримки від уряду в своїй акції в Австрії. Австрійська преса доказує противне й зокрема нападає на Розенберґа, фактичного керовника німецькою закордонною політикою.

ЗАВОРУШЕННЯ В ІРАКУ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Британійський уряд тепер заклопотаний тим, що в Іраку почалося повстання Сирійців. Ґазети подають, що після того, як 500 кіннотчиків Арабів напали на Ірак, почалася різня Сирійців, а разом з тим і їх повстання. Армія й поліція, втихомирюючи повстання, розігнала банду Арабів, при чім убито 200 Сирійців. Загальне число жертв доходить до 500.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КУБАНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

Кубанська революція, що змела з диктаторського престола президента Херарда Мачада, була завершенням девятьлітньої боротьби, якої коріння сягає глибоко в економічне й політичне життя Куби.

Як відомо, Куба була колись еспанською кольонією. В 1902 р. остров став незалежньою державою, тісно звязаною договорами зі Злученими Державами. Остров має всього властиво один промисл: продукцію цукру з цукрової трощі. Його головним консументом є Злучені Держави.

Вибір президента Мачада в 1925 році припав на початок економічної кризи, яка почалася через те, що Злучені Держави перестали брати з Куби цукор. Мачадо старався зарадити безробіттю, яке почалося через занепад цукрового промислу; він почав ріжні публичні роботи, як будівлі доріг та будинків. Ці роботи давали роботу безробітним, але на їх піддержання треба було державі затягнути позичку, а ця позичка збільшила національний довг та податки. Цукрова продукція далі падала, а кошти удержання державного апарату росли. Щоби вдушити зростаючі податки та удержати при владі Мачада, уряд скріпляв армію. Через великі кошти удержання армії податки зростали ще більше, а зі зростом податків падала далі продукція цукру та росло невдоволення населення. Щоб удержатися при владі, Мачадо повів політику особистих ласк супроти всіх партій і таким фаворитизмом добився згоди усіх трох кубанських партій на таку зміну конституції, що невдоволене з Мачада населення не могло його скинути з уряду при нових виборах. В 1927 році каденцію президента продовжено з 2 років на 4, заборонено орґанізацію нових партій, заґарантовано поновний вибір Мачада, який чим далі, тим більше показував диктаторські забаганки.

Проти цього перша повстала молодіж. Пішли страйки в школах. Замісць попустити, Мачадо ще далі стягав більше влади в свої руки. В краю почалася депресія, бо Америка перестала давати позички на публичні роботи. Зросло безробіття, невдоволення студентів перекинулося на широкі верстви безробітних. Мачадо пробував здушити опозицію терором, простим винищуванням опозиції. До якогось часу це йому вдавалося. Але його диктатура не поправляла умовин у краю, й остаточно невдоволення дійшло до того, що й армія не могла його вратувати. Однаго дня диктатор показав здеенервовання перед демонстрацією, що зібралася на чутку про його резиґнацію, та приказав стріляти до демонстрантів. Армія стріляла, кладучи масу трупів, але на другий день армія звернулася проти диктатора, і він утік літаком до сусідньої анґлійської кольонії.

Юрій Горовенко.

НАДІЯ НА ЧУЖУ ПОМІЧ І ПОЛЬСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКЕ БРАТАННЯ

(Оригінальний допис до „Свободи").

Найбільшою небезпекою для поневоленого народу, що змагається за своє визволення, є надія на чужу поміч. Відстрашаючим прикладом таких надій було повстання Поляків в роках 1863 і 1864, коли вони мали такі кольосальні жертви в людях і в маєтках, опираючись на тім, що французький цісар Наполеон III. дав перед пятьма роками чинну поміч Італійцям у боротьбі з Австрією, а в розговорах з визначнішими польськими еміґрантами давав і їм деякі надії на евентуальну дипльоматичну інтервенцію зі свого боку в користь їх вітчини. Забували однак тодішні провідники революційного польського руху, що Наполеон міг Італії вже тому лекше допомогти, бо Франція територіяльно сусідувала з Італією й що він мав у тім і свій спеціяльний французький інтерес, бо за поміч у відобранню Льомбардії від Австріяків взяв собі сам заплату прилученням до Франції Ніцци й Савої.

Опираючись на так слабих надіях — розпочинати зі звичайними дубельтівками в руках повстання проти могучої, посідаючої величезну армію Росії — це було й справді непонятне **„шаленство"**, яким то іменем самі польські пізніші історики прозвали це багате на страшні жертви повстання.

Як каже російський поет Пушкин: „чужой пример — друґім наука", та, на жаль, є і такі народи, у котрих голови чужий гіркий досвід дуже тяжкий доступ має й вони замісць чогось навчитись з нього — самі готуються скочити коміть головою у нещастя, немов заявляючи тим, що вони щось іншого, що їм удасться те, що не вдалося іншим, хоча сильнішим та засібнішим у матеріяльні добра.

Потопаючий хватається навіть за бритву — тому й не дивниця, що й наші Українці люблять оглядатися у своїм тяжкім положенню за чужою помічю, й що перше-ліпше прихильне слово, висказане котримсь з заграничних дипльоматів чи інших мужів державних у їхній, українській справі — розяснює їх засумоване лице й каже їх серцю скорше битись та сповнятись новою надією на... чужу поміч.

В теперішніх часах стало в українських кругах дуже популярним імя **Альфреда Розенберґа**, фактичного керманича теперішньої закордонної політики гітлерівської Німеччини. Він сам походить з остдейський провінції Росії й знає добре російські та українські справи. По ньому сподіваються декотрі наші діячі дуже багато як з уваги на деякі його заяви, так і з уваги на слова його однодумця і спеціяліста у східньо европейських справах, **Карла Мотца**, висказані раз до одного нашого журналіста. А слова ці були ось які:

„Німецькі націонал-соціялісти хочуть бачити на сході Европи міцну національну українську державу. Відновлення такої держави є в першу чергу питанням розділу Росії й прилучення до звільненої України всіх її земель".

Так то колись говорилося, але німецькі „наці" з нами шлюбу не брали, а також і це є правдою, що ближчою є до тіла сорочка ніж сердак.

В теперішнім політичнім життю зміняються події дуже скоро, а за ними зміняються й настрої. Відповідно до того й комбінації політичні стають нераз з дня на день іншими, а все виходячи з того становища, що кожда рука до себе крива.

Останніми часами дуже їм припали до серця еміґранти-Москалі в Берліні, котрі, зміркувавши, куди вітер віє — зорґанізувалися також у „російських „націонал-соціялістів".

Вправді для розбиття большевицької Росії це „немножко" заслаба сила, але Гітлерови такі наемники можуть дуже придатись вже хочби для держання в карбах своїх власних „брунатних сорочок", котрі — що можна було передбачити — починають уже декуди бунтуватись.

З другої сторони не забувають німецькі „наці", що безпосередно з ними всеж таки сусідує Польща, й що їм передовсім треба роздобути якось Поморський коридор і в той спосіб злучити Східні Пруси територіяльно з Німеччиною.

Цікавим буде, що про ті справи сказав одному журналістови ґраф **Бісмарк**, внук „залізного канцлера", перший секретар німецького посольства в Лондоні.

На питання, чи колинебудь буде воювати Німеччина з Францією, відповів Бісмарк:

„Ніколи! Нам Ельзасу й Льотрінґену не треба*).

— Невжеж ви сподіваєтесь дістати назад поморський коридор без війни?

А Бісмарк на це: „Очевидно. Польща скоро побачить, що Франція покинула її й що вона ізольована. Тоді вона погодиться відступити поморський коридор у заміну за права вільної пристані Данціґу й за можливі територіяльні компензати денебудь".

— Може на Україні? — спитав журналіст.

„Щось треба буде зробити — відповів Бісмарк. — „Польща зможе робити на Україні все, що їй подобається. (Невжеж? Ю. Г.). За пять літ Росія не буде в силі перешкодити цьому. Гітлер задумує виступити проти Росії спільно з Польщею по змозі як найскорше, як лиш внутрішнє положення зробить Росію (совети) безсильною".

Можливість такої комбінації потверджувалаб ось яка звістка в большевицькій, виходячій у Москві „Правді", під заголовком „Протисовітський заговір німецьких і польських фашистів". У ній дописувач „Правди" повідомляє свою редакцію, що „з найпевніших жерел знає, що польські (?) й німецькі фашисти заключили від впливом Розенберґа в Лондоні порозуміння, на основі якого мають віддати коридор і Поморя Німеччині, а зате Німеччина стане по стороні польських фашистів в наступі проти совітів, даючи притім Польщі значне відшкодовання в територіях на совітській Білоруси й на Україні".

Аж дивно стає чоловікови, коли читає такі дурниці, а заразом бачить, що в дійсности діється. Щодо ґрафа Бісмарка, то він дав собі своєю заявою свідоцтво, що... надзвичайно не вдався у свого великого діда, злучника розбитої колись на часточки Німеччини у велику, єдину державу (18 січня 1871 р.). Говорити такі дурниці — цеж доказ крайнього незнання й крайньої наївности!

*) Ті первісно німецькі краї заграбив від Німців іще з кінцем 17-го століття Людвик 14-тий. Німці відобрали їх в 1871 р., але мусіли знову їх віддати в 1919 році.

Припускати, що Польща добровільно віддасть коридор і тих **143** кільометри морського берега, на котрім між іншим вибудувала коштом міліярдів нову пристань Ґдиню, й то віддасть за якісь чужі території, котрими Німеччина цілком не розпоряджає — цеж чисте божевілля!

Польські учені признають це за найбільший політичний промах в польській історії, що Конрад, князь Мазовецький, спровадив до Польщі лицарів хрестоносців для боротьби з невірними тоді Прусаками (1226 р), в наслідок чого хрестоносці в 1309 р. забрали собі ціле Поморя і в той спосіб відрізали Польщу від моря. Воно ще нераз верталося до Польщі, але вона не уміла його боронити, не клала ваги на доступ до моря та цілком переочила вагу його для держави. Замісць виробити з себе морську силу (до чого вона мала всі дані) та здобувати для себе заморські кольонії (які мають навіть такі малі держави як Голяндія і Бельґія) — вона звернула всю свою енерґію на схід, проти України, а переслідуючи за справою єзуїтів православя — довела остаточно себе до упадку й розбору.

Теперішня польська суспільність старається по змозі той великий промах направити і вона та її уряд кладуть незвичайно велику вагу власне на доступ до моря та на розбудову польської фльоти.

Недавно влаштовувано в цілій державі величаве свято **„сьвенто моржа"***) і чиж смів би взагалі хтонебудь хочби навіть і писнути про відступлення Поморя Німцям?! Це просто нечувана наївність про щось таке говорити. Ґраф Бісмарк дав собі таким баланканням фатальне свідоцтво, яко дипльомат дуже слабого калібру.

Гарно! Але щож в такім випадку означає наведена повище звістка у большевицькій „Правді"?

Та цілком ясна річ. Є це просто пускання туману в очи громадян совєтської держави (бо републикою — годі її чейже звати), щоби відвести їх увагу від тих махінацій, які витворюють большевицькі дипльомати з кимсь цілком іншим, бо... з Польщею.

Таж власне тепер поміж нею і Большевією розгорілось як найсильніше „кохання", таж власне тепер завитав до Польщі большевицький дипльомат **Радек (Собельзон)**, приниманий торжественно польськими урядовцями, а зосібна п. Медзінським, знаним з афери „зникшого" дивним способом ґенерала Заґурського!

Радек — це добре знане в Польщі індивідуум, жидок з Тарнова. Коли ще витворював свої большевицькі штуканції в самій Польщі — прозивала його протибольшевицька польська преса **„Крадек"**-ом, **нагадуючи** цим одну прикру аферу Собельзона з його студентських часів.

Та коли прийшла загроза арештовання — п. Крадек витікав до совєтів і там відограв дуже визначну ролю — головно яко журналіст. Незадовго однак допустився якогось „ухилу" та... повандрував на Сибір. Щож — не такі як він тамтуди помандрували, але ніхто так не викрутився сіном як він. І не лише, що вернувся назад до Москви — але ще й став високою большевицькою парсуною, а тепер — яко один з головних сватів польсько-большевицького подружа — приїхав до Польщі, щоби натішитись видом плодів своєї хитрої політики.

*) На одній дотичній відозві підписано і митр. А. Шептицького, однак без його відома.

Ну — і возять Поляки хитрого Жида понад німецькою границею і тішать[illegible] немов не знать якою цяц[illegible] [illegible] коли хтось звернув увагу, [illegible] це може зробити „злу кров" у Німців — то він відповів:

„Коли би я був у Німців — то таксамо розїжджав би я по тамтім боці границі".

І ту семітську імпертиненцію сховали гостинні Поляки з добродушною усмішкою до кишені.

Та на візиті „Крадека" не скінчилося: ось прилетів недавно до Львова командант летунства в Харкові, Інґавніс, разом з обсерватором, інжиніром Мезіном. Вони оба — не-Українці — а вислано їх власне до Львова в явно провокаційних цілях. Вони тут пополуднували добре в офіцирськім касині, запили старопольське „кохайми сєн" та відлетіли до Варшави, щоби стрінутися з другим совітським літаком, що прилетів просто з Москви.

Гостина тих двох перших летунів у Львові була виразним зазначенням, що „пан з панем зна сєн, а хлопові (-хахлови) засєн".

Це є очевидним, але це нас бентижити не повинно. Большевики-сараки забезпечують себе на всі боки від грозячої катастрофи. знавці кажуть, що вже в грудні не полишиться нічого з цьогорічних жнив, а тоді є бунт міського робітництва, а навіть і армії майже певним. Чи не є отже розумним і доцільним забезпечитися по змозі хочби лише паперовими договорами від можливих нападів сусідів, від так званої інтервенції?

Але чи то що поможе? Чи — коли прийде до загального розґардіяшу в совєтах, то чи сусідні, а навіть не так дуже сусідуючі держави — не скористають з доброї нагоди, щоби побільшити свій державний простір, а передовсім — зробити раз на все нешкідливим свого конкурента?

Анархія, пануюча в Польщі в другій половині 18-го віку, майже сама запросила сусідні держави: „ходіть, зробіть у нас лад". Вони прийшли — і не лиш лад зробили, але також Польщу поміж себе розібрали.

Щось подібного може статися із совєтською державою. Але заки ще до цього дійде, а розпічнеться передовсім внутрішня ліквідація совітів та командантам їх стане ясною і актуальною можливість поставлення під „стенку" — вони влаштують собі цілу справу спритніше, ніж бідний Ніколушка Вторий: вони посідають на літаки й полетять в світ за очи, щоби лише подальше від того краю, котрий вони **„раєм"** називали, а котрий став для сто трицять міліонів поневоленої людности — правдивим **пеклом!**

Ю. Бандурський.

КРОВАВИМИ СТЕЖКАМИ

—o— (7)

При кінци одної такої бічної вулички стояла осібняком невелика, дуже мила, ясна і затишна вілля. Звичайно з таких домів кождого похатника виганяли; гнали його вже з городу перед хатою. До цього осібняка не треба було прокрадатися підступами, задними дверми. Там була молода і гарна служниця, котра дуже любила, як не купувати, то бодай торгувати і оглядати. Дівчина приймала похатника ввічливо, майже гостинно.

Лінцоян, хоч не сподівався продати там що, все дуже радо заходив до тої віллі. Як не заробив нічого, то бодай відпочав і загрівся в ясній, теплій кухни, при великій кафлевій, майже на середину висуненій печи. Він також любив дивитися на гарну дівчину, коли вона, стоячи задумана перед зеркалом, приміряла до округлого, здорового і гарного лиця шовки Лінцояна. Майже що днини Лінцоян зазирав до цеї віллі, бо до неї тягло його тепло чистої кухні, пануюча в хаті тишина і... дівчина, котра поводилася з ним як з добрим знакомим; будьто би з легковаженням, та всетаки по людськи.

Одної днини, вийшовши з кухні, вже в сінях його кіш видався йому залегким. Скоро перекинув свій товар і показалося, що нема одної штуки шовку. Тямив дуже добре, що дівчина сей шовк оглядала. То був шовк рожевий, який дівчата дуже радо купували на блюзки. Оглядала, прикладала до лиця, і, як звичайно, не купила. Гадав, що відходячи, забув шовк назад вкласти до коша, бо спантеличили його ті проклятi чорні, палючі очи дівчини, той проклятий веселий сміх, ті прокляті білі рамена! Зараз вернувся і коли, роззираючись по кухни, шовку не побачив, сказав:

— Я тут забув рожевий шовк... двацять аршинів... То великий гріш.

Кажучи се, закидав оком в сторону подушки на ліжку.

Дівчина гляділа на нього троха обиджена і ще більше неначе оніміла, здивована безличністю китайського похатника.

— Ти збожеволів, Китайче, — зачала по хвили рівним, спокійним голосом. — Кажу тобі, що я ніякого рожевого шовку не бачила, і на очи бачити не хочу! Наплювати на твоє шмаття, на твій китайський шовк, ти жовтий злодію, ти!

— Чому плювати на шовк? Шовк дорогий. Коштує багато. Багато рублів. Ти не плюй, а віддай... рожевий шовк!

— Або я його взяла?

Лінцоян показав рукою свій кіш і сказав:

— Був тут... і нема!

— Таак? — дівчина сказала, скочивши до нього. — То я взяла твій шовк? Дивіться на нього! Чи ти не вийшов з кухні? Хіба чорт знає, що ти з твоїм рожевим шовком зробив. Може ти сховав його де під сходами? Може дав якому спільникови? Тепер лізеш до мене: віддай!

— Віддай! — повторив глухо.

— Чи ти виходив з кухні?

— Виходив.

— Чи тоді ти казав, що тобі хибує одна штука шовку?

— Не казав.

— То гони відси до чорта, бо нароблю крику і підеш на поліцію!

— Лінцоян став дурний. Спантеличила його така нагла і несподівана зміна у дівчини і її безличність. Вона перший раз промовила до нього з таким легковаженням, з такою погордою, з такою брутальністю. Все була ввічлива, чемна, добра. Бувало, частувала його чаєм з цукром, балакала з ним приязно і усміхалася. А нині? Ні сіло, ні пало, вкрала йому аж двацять аршинів шовку, ще й так розкричалася на нього! Стояв і позирав на неї широко розплющеними очима.

— Чого лупаєш очима? — крикнула. — На що ждеш?

— Я знаю, — вибовтав. — Шовк спить в ліжку... Шовк там, під подушкою. Дай подивитися.

Заступила йому дорогу до ліжка і крикнула:

— А то що за напасть?! Ще того не стало! Ліжко буде мені перетрушувати!

Підійшла до вікна і одним розмахом відчинила його оба крила.

— Слухай, Китайче! — сказала супокійно та рішучо. — Як у цій хвилі не підеш відси, зачну кричати. Хочеш, щоби тебе поліція взяла?

— За що? — здивованим голосом спитав. — Чи я вкрав що? Чи мордую тебе?

— Знаємо вас, жовті бандити! Вже досить ваших злодійських штучок! Один Господь Бог знає, чи ви не годуєтеся людським мясом. Поганці! Пашол вон, бо нароблю крику!

Хоч Китаєць не рухався, дівчина не кричала. Він ні троха не виглядав грізно. Навпаки, був змішаний і пригноблений. Стояв, глядячи на неї з жалем і з докором.

Довгу хвилю мовчки вдивлявся в дівчину. Глядів на неї супокійно, без тіни злости. Цікавим поглядом обвів цілу її зручну струнку, молоду фіґуру, рожеве і миле личко. Потому заглубився в її очи... великі, чорні, глибокі як пропасть. Махнув рукою, розсміявся чудним, тихим сміхом, підоймив кіш на рамя і не кажучи нічого, вийшов. Аж на вулиці шепнув до себе:

— А то несподіванка! Така миленька була... а тепер така зрада!

Носив шовк далі цілу днину, як звичайно, та його жовте лице посіріло. Для нього був це тяжкий удар. Фірма не дарувала йому вкраденого шовку. Тих кільканацять рублів не були для нього дрібницею. Тої втрати вже ніколи не відібє.

Лінцоян був би може переболів тих пару аршинів шовку, бо чейже дещо мав з того, що мав від Чіфана. Та в тій прикрій пригоді було ще щось важніше, як втрата кільканацятьох рублів. Його боліла така ганебна зрада дівчини, до котрої його тягло, і котра спершу була для нього така добра. Тепер він став промишляти над пімстою.

Прийшло велике православне свято. В таке свято торгу не було, тож всі китайські похатники в заїзді спали довше. Лиш один Лінцоян встав скорше, надів свій празничний стрій і вийшов. Не сумнівався, що гарна злодійка піде до церкви, мабуть в суконці з краденого шовку. Не помилився. Стоячи за углом хати на розі вулиці, де була та вілля, в котрій його обікрали, побачив дівчину. Вийшла з хати і пустилася в противну сторону, куди ішлося до найближчої церкви. Побіг за нею. Перейняв її, поздоровив і приязно усміхнений сказав: (Д. б.).

— Я даю тепер лекції на фортепяні дочці власника гостинниці. Дістаю за це обіди.

— А має вона талант?

— О так, варить знаменито!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО ПОЛІТИКУ.

Чому такі страшні злидні переживає наш нарід під чотирма заборами? І перед світовою війною й по війні наш нарід усе гноблений ворогами. Перед війною ми читали, як царський уряд нищив усяку українську просвіту, як карав Українців, коли вони посміли друкувати рідне й свобідне слово для свого народа, показуючи народови правду й як людям належить жити. Розуміється, царям-імперіялістам така наука була не на руку. Пястук царського деспотизму був для нашої інтелігенції жорстоко смертельним.

Таксамо під австрійським забором, хоч і була краща конституція й було трохи свободи, то польська шляхта все була великою колодою в поступі нашого народа, бо та шляхта боялася свідомости українських селян. Вона знала, що як селяни будуть свідомі, то панування польської шляхти лопне на українських землях. Неодин шляхтич-дідич дуже радів з того, коли громада вибрала неграмотного війта, якому дідич легко підсуне контракт, щоб неграмотний війт прибив печатку й пан забирав собі в посідання громадський ліс, пасовиська чи поле, не даючи громаді за це й одного цента. Про таких війтів досить люди оповідають. В моїм ріднім селі був такий, що віддав панови 40-морговий лан. З цього бачимо, що значить брак освіти. Колиб війт розумів, що робить, то не зробив би за ніякі гроші такої кривди громаді. Очевидно, шляхтич не казав війтови, на що йому треба печатки. Колиб війт умів читати, то був би пізнав відразу, що пан його хоче в пропасть упхати. Такими підступами польські пани загарбали собі найкращі землі наших людей. Колись у нас, як зявився інтелігентний чоловік, котрий казав людям вчитися самим, дітей у школи посилати й нарід ішов за його вказівками, то пани скликали свої соймики й радились, якби мужиків затуманити, щоб вони, не дай Боже, з панської шлиї не вирвались. Як кажуть, то пани й горівку видумали, щоб мужик все був пяний і дурний, бо лиш з дурня можна користати.

Ми, хоч уже бачимо на власні очі наслідки темноти, то всеж далі ті самі помилки робимо, як наші предки й батьки. Колим їм казали сина чи дочку до вищої школи посилати, то відповідали: „Попом не буде. Я жию без науки, тай вони будуть жити". Отся головна помилка неодного батька мститься не тільки на його дітях, а на цілім 40-міліоновім народі, бо колиб ми були мали велику силу людей знання, то не так легко булоб ворогам наш нарід запрягти в свій хомут. Другою помилкою є те, що вороги витворили в нашім рабстві таку психольоґію, що, мовляв, звичайному робітникови не треба цікавитись політикою. Тому в нашім життю трапляється випадок, коли робітник зацікавився політикою то його висміюють від найдальших до найближчих, кажучи: „пішов політик!"

Тут теж ми помиляємося, коли сміємося з людини котра інтересується політикою. Як робітник, що не мав вищих шкіл, я розумію політику так: Політика, це боротьба за життя. Людина хоче на світі жити, тому мусимть всяку боротьбу з життєвими злиднями провадити. І ті дідичі-шляхтичі, коли вони скликали свої соймики й радились спільно, якби людей-селян у темноті тримати й з них користь мати, то вони робили панську політику нищення й визиску бідної селянської маси. Колиж панам вільно до шкіл своїх дітей посилати і вони посилають; коли їм вільно скликувати наради, якби їм було ліпше хлопською шкірою ділитися, то хіба бідному народови не можна політикувати, щоб знайти шлях, як панські хомути з своїх карків поскидати?

Хто не цікавиться своїм власним життям і своїм народом та взагалі ріжними проявами цілого світа, то він не подібний до людини, а до звірини, бо звірина лише з того задоволена, коли в неї жолудок повний. Людина сотворена на образ і подобу Божу, тож вона повинна по Божому й по людському думати. Я думаю, що думати про ліпшу будуччину нашого народа це ніякий злочин, щоби з цього сміятися. Провадять політику гнобителі нашого народа, то мусять її провадити й ті, кого гнетуть, щоб поскидати з народа ті хомути, в які вороги впрягли наш нарід.

Н. К.

—о—

СПОРТ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІЖИ.

Американська молодіж заінтересована в спорті. Книжка, газета їм не така інтересна, як всякого роду бол гейм та боксерство.

Українська молодіж, тут роджена, перенялася американськими звичаями і робить тесаме. І стриму для них нема. Вони дійсно цей звичай люблять і нам годі стримати українську молодіж від американського спорту.

То чому не причувувати нашу молодіж до спорту з українською закраскою? Це малоб би для української справи своє значіння. Футбольтім наш зветься повним іменем UKRAINIAN, але не, як мені доводилось видіти, „UKE". Най всі ґрачі, як один, виступають в синьо-жовтих блюзах, а не один в чорнім светрі, другий у білім, або навіть, як я бачив, в позиченім від Поляка сурдуті з білим орлом.

Такі і подібні помилки роблять шкоду українській справі. Колиж українська молодіж мала би робити такі помилки, то ліпше занехати фут-бол тім, а приучувати нашу молодіж спорту українського, хоть би українського танку. В Америці вже є багато шкіл танку і могли би викликати одні других до змагань. На ті змагання можна би з часом притягнути й американську публику.

Такі змагання в українських національних танках, як у новій моді спорту серед Українців, відбулись у Вунсакет, Род Айленд, дня 23 липня 1933. Брали участь в змаганнях танцюристи з Вунсакет і Кромптон. Змагались за срібний пуґар. Вунсакет зробив 16 пойнтів, Кромптон 13. Хто дістане пугар, покажуть два інші змагання, які відбудуться в перших днях вересня.

Друге змагання відбудеться в Кромптон, Род Айленд, 26 серпня між танцюристами Вунсакету і Бостону за посідання великого 14-цалевого келиха, який купив як дарунок до цих змагань Американець, J. B. ARCHAMBULT.

Змагання приносять розголос українській справі. Репортери американських часописів пишуть про змагання, згадуючи нас повним іменем UKRAINIAN.

Коли якє товариство хоче влаштувати таке змагання, воно перш усього йде до якогось американського бизнесмена, котрий би купив келих, чи яку іншу гарну річ. Якщо вже маємо келих, тоді викликаємо нам знайоме товариство на змагання, назначуємо два або три танки і надаємо кождому танкови 6 пойнтів. Перед самим змаганням вибираємо з публики 3 або 5 суддів, на яких годяться обі, змагунські сторони. На суддів вибирається людей, які розуміються на українських національних танках.

Тепер починаємо змагання. Судді слідять за помилками і їх нотують. Один і той сам танець гуляють обі сторони. Якщо ми зробили дві помилки в танці, то значиться нам тільки 4 пойнти. При кінці змагання судді проголошують наші пойнти. Хто має більше пойнтів, бере нагороду.

Товариство з малим числом членів не може поставити нового танцюриста на кожний новий танець. Одні й ті самі танцюристи приневолені гуляти всі танки. Тоді вони помучені і роблять багато помилок. Товариство з великим числом членів ставить нового танцюриста до кожного нового танку і коли таке товариство виступає проти слабого, виходить нерівність, з кривдою для слабого. В такім разі треба порозумітись наперед.

Товариство чи парохія, що хоче роздобути фонди, купує келих та кличе два товариства на змагання, з якого чистий прихід йде на організуюче товариство. Такими змаганнями можна роздобути фонди на українські народні справи, яких у нас багато.

В. Федорович.

Французького письменника Олександра Діма старшого (1802—1870) запросили раз на вечерю до якогось міністра. На другий день спитав Діма якийсь приятель:

— Якжеж ти почувався на вечері в того знатного приятеля?

— Ти цікавий, не хочу говорити на цю тему. Колиб мене не було при вечері, булоб мені страшно скучно!

Український Тиждень.

НА СВІТОВІЙ ВИСТАВІ СТОЛІТНЬОГО ПОСТУПУ В ШИКАҐО 1933

ВІД 14-го до 20-го СЕРПНЯ.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

СВЯТО УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

В КОЛІЗЕУМ

1513 Савт Вабаш Авеню

ДНЯ 19-го СЕРПНЯ

в 8-ій годині вечером

В Святі Українського Мистецтва бере участь понад 1000 участників:

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР МІСТА ШИКАҐО — ДУТА ОРХЕСТРА КАПІТАНА БАРАБАША — ТАНЦЮРИСТИ ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА З ЦІЛОЇ АМЕРИКИ ТА КАНАДИ.

ПРОГРАМА УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЯ:

В ПОНЕДІЛОК, 14-го СЕРПНЯ — Офіціяльне отворення Тижня.

У ВІВТОРОК, 15-го СЕРПНЯ — Український Жіночий Зїзд.

В СЕРЕДУ, 16-го СЕРПНЯ — Зїзд Української Молоді. Вибір „Міс Україна".

В ЧЕТВЕР, 17-го СЕРПНЯ — Концерт для Американської Публики в Гол оф Саєнс Корт, в третій годині по обіді.

ПОХІД ДО УКРАЇНСЬКОГО ПАВІЛЬОНУ.

В ПЯТНИЦЮ, 18-го СЕРПНЯ — Зїзд Українських Танцюристів і Українських Професіоналістів.

В СУБОТУ, 19-го серпня — Український День в Колізеум.

В НЕДІЛЮ, 20-го СЕРПНЯ — Контест Українських Хорів, Орхестр, Танцюристів, Солістів і т. д.

В УКРАЇНСЬКІМ ПАВІЛЬОНІ: Зустріч участників і гостей Українського Тижня, звидження усіх галузей української культури, спеціяльна програма в літнім театрі.

Українці!

Зарепрезентуймо себе на Світовій Виставі підчас Українського Тижня, головно звеличаймо Український День, свято нашого мистецтва. Докажім, що ми є також народом, який уміє звеличати свій Тиждень, Український День, так, як і другі народи!

За Корпорацію:
Д-Р М. СІМИНОВИЧ,
С. КУРОПАСЬ.

За Український День:
ВАСИЛЬ АВРАМЕНКО.

ПОЗІР! НЮ ГЕЙВЕН І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА МОЛОДІЖ

:——::——: влаштовує :——::——:

ПІКНІК

:——::——: який відбудеться :——::——:

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1933 РОКУ

В МОРИС КОВ ПАРКУ.

Початок точно в годині 12-тій в полудне.

Вступ 25 центів.

На цей Пікнік запрашається до участи як найчисленніше молодіж і старших як місцевих так і позамісцевих як з Бриджпорт, Ансонії, Мередин, Ню Бритен, Гартфорд і інших. Проситься молодіж зійтись та пізнатися між собою, атимбільше забавимося та віддихнемо на свіжім воздусі. На цім пікнику будуть танцювати танцюристи школи В. Авраменка та будуть ріжні спортові гри. Буде приґравати першорядна музика, також буде перекуска та всякі солодкі ласощі, з чого будете задоволені.

Не забувайте, що цей пікнік уряджує українська молода генерація, то прибудьте як найчисленніше. За добру забаву ручить 190

Комітет.

Дороговказ: Беріть стріт кару Lighthouse і висісти на Morris Cove Bord Street, коло Ейр Порт Філд. Так само і машинами їхати.

УВАГА! УКРАЇНЦІ МІСТА БОФАЛО, Н. Й. УВАГА!

БРАТСТВО СВ. О. НИКОЛАЯ, ВІДДІЛ 127 У. Н. СОЮЗА

:——::——: уряджує :——::——:

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1933 РОКУ

НА ФАРМІ пана І. КІНАЛЯ В ELMA, N. Y.

Поч. в год. 2-ій попол. — Вступ для мужчин 25 цнт., для женщин вільний.

Дороговказ: Clinton car до City line а звідтам авта будуть відвозити на місце. Ідучі автами Clinton Road поміж Ironside і Aurora Roads. 190-1

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Василія, від. 229, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 20 серпня, в годині 1-ій пополудни, в церковній гали, 430 Сема ул. Проситься членів явитись на мітінґ. Взивається тих членів, котрі ще не виміняли своїх грамот, щоби принесли старі грамоти на мітінґ. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівняли свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. — П. Дочич, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в суботу, 19 серпня, в годині 5-тій ввечір, в церковній гали, 127 Парк ул. Просимо членів і членкиць не зволікати, не думати, що роблять якусь прислугу, коли прийдуть на мітінґ раз на три або чотири місяці. Обовязком є кождого члена явитись особисто на означений час кождого місяця. Хто не прийде на цей мітінґ, то товариська каса не вишле за нього вкладки до гол. канцелярії. — Микола Плуговський, предс.; Вол. Колесняк, кас.; Мих. Довгий, рек. секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в суботу, 19 серпня, в годині 7.30 ввечір, в гали Чеського Народного Дому, 29-10 — 24 Евеня. Відділовий уряд взиває своїх членів обовязково прибути на цей мітінґ, бо є важні справи, як місцеві так і Союзові. Довгуючі члени мусять заплатити свої довги сего місяця, бо братство невсилі більше давати кредиту. Члени, котрі довгують по 3 місяці, коли не являться на цей мітінґ, будуть наражені на утрату всіх прав членських. Проситься родичів, котрих діти мають скінчених 18 літ життя, щоб переписали їх до повнолітних членів. Котрі члени хочуть змінити свої грамоти, нехай принесуть на збори свої старі грамоти. Котрих членів діти ще не є в У. Н. Союзі, проситься вписати на цих зборах. — А. Климишин, предс.; Гр. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 347, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 20 серпня, в годині 2-ій пополудни, в гали де звичайно. Проситься усіх членів явитись на тім мітінґу, бо є важні справи до полагодження. — Ів. Гатала, предс.; Ст. Мусій, кас.; І. Тимчій, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 20 серпня, в годині 2-ій пополудни, в гали церковній, 47 Говп Еве. Кождий член має явитись на збори, бо є важні справи до полагодження. Нехай члени не присилають дітей на ті збори, бо з дітьми справи не полагодимо. Котрий член не явиться на збори буде караний після статута. — М. Табачук, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє усіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20 серпня, в годині 2-ій пополудни, в гали У. Н. Дому, 237 Говп Еве. Усі члени повинні прийти на ті збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Товариші, усі приходіть, кого обходить справа організації і вашого обезпечення. Тепер, коли конвенція відбулась, багато неясних річей виправлено, отже тепер час братись до праці при організуванню нових членів, а спеціяльно, щоб якнайбільше дітей до молодечого департаменту придбати. Хто уважно читав звіт з конвенції, той зауважив, що наш У. Н. Союза дає своїм членам найліпше запевнену обезпеку, але ми, члени, мусимо доложити своєї праці та сповняти свої обовязки. — Михайло Федорів, фін. секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 20 серпня, в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній при 4-тій улиці. Проситься всіх членів прибути на цей мітінґ, бо буде важна справа до вирішення. Також проситься довгуючих членів вирівнати свої залеглости. — Микола Лубоцький, предс.; Іван Терлецький, кас.; Мих. Колодруб, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20 серпня, в годині 2-ій пополудни, в гали укр. баптистів, 913 Вест Лакавана Еве. Проситься членів прийти на ці збори в означенім часі, бо є досить важних справ до полагодження. — С. Говка, гол.; Р. Рубльовський, рек. секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Заряд відділу 288 подає до відома усім членам, що звичайний мітінґ відбудеться 20 серпня, точно в годині 1-ій пополудни, в гали де звичайно. Обовязком є кождого члена прибути на цей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Ті члени, котрі отримали позичку на свої нові грамоти в квітні і травні, нехай прийдуть на мітінґ і отримають свої нові грамоти. Члени, котрі не платять до каси відділу, є обовязані платити місячне кождого місяця. Члени, котрі взяли позичку на нові грамоти, а мають діти в Союзі, є обовязані платити за діти кождого місяця. Хто з членів не повинується цему, підпадає суспендованню. Кождий член має принести вкладку на вінок для покійного члена Ів. Копчук. — Іван Малицький, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє своїх членів, що надзвичайний місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20 серпня, зараз по Сл. Божій, в школі, де звичайно. Проситься членів прибути на цей мітінґ, бо є дуже важні справи до вирішення. Взивається членів, котрі заявились за нову реформу, щоби принесли з собою старі грамоти на цей мітінґ. Рівнож взивається членів, котрі мають діти в молодечім департаменті, що покінчили 18 літ життя, щоби якнайскорше переписали їх до старших членів, защо дістануть від У. Н. С. безплатно однорічну вкладку. — Гр. Костик, предс.; П. Саламаха, фін. секр.; Т. Мороз, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 19-го серпня, в годині 8-ій ввечір, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-та ул. Проситься членів явитись на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Пригадується членам про виміну старих грамот на нові. Не явившийся член буде відповідати після статута. — П. Боднар, секр.

БРОНКС, Н. Й. Тов. Любов, від. 298, повідомляє місцевих і позамісцевих членкиць і членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 19 серпня, в гали словянської церкви, 1410 Вайс Еве., в год. 8-ій ввечір. Минувшого місяця товариство вислало вкладки до Союза за членів, котрі на зборах не були і вкладки не заплатили. Цего більше вже не буде, а членкиця чи член 298 відділу, коли буде більше довгувати як один місяць, буде суспендований, а на слідуючий місяць виключений. — В. Морозович, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх членів, що звичайний мітінґ відбудеться в суботу, 19 серпня, в годині 7-ій ввечір, в Укр. Нар. Домі, 847 Норт Френклин ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінґ, бо маємо справи до полагодження. На мітінґу будеться виповняти аплікації на зміну грамот на нову систему. Кождий член повинен старатися змінити свою стару грамоту на нову. Також проситься родичів, котрих діти дійшли до літ, щоби переписали до дорослих членів. Кождий член повинен старатися приєднати молодого члена. Тепер є добра нагода для молодіжи в У. Н. Союзі, є кілька родів обезпечення до вибору, і за життя можна гроші дістати. Довгуючих членів проситься вирівнати свою належитість. — Ілько Савчин, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляється членів Тов. ім. Князя Данила, від. 356, що місячні збори відбудеться в суботу, 19-го серпня, в годині 7-мій ввечір, в домі Громади, 3322 Норт Лавренс ул. Проситься усіх членів прийти на цей мітінґ в означений час, бо є багато важних справ до полагодження. Проситься тих членів, котрі довгують більше як 2 місяці, щоби прийшли на цей мітінґ і по змозі вирівнали свої залеглости, бо коли того не виконають, то будуть суспендовані і виключені з організації. Члени, котрі хочуть виміняти свої грамоти, нехай принесуть на мітінґ свої старі грамоти і підпишуть аплікацію на нову. — Іван Сорока, предс.; Яким Шкрібенець, кас.; Олекса Діорка, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома усім місцевим і позамісцевим членам, що мітінґ Бр. св. Ґеорґія, від. 239, відбудеться в суботу, 19 серпня, в годині 7.30 ввечір, в Домі Ґорожан на Френклін ул. На тім мітінґу мають явитися усі члени, бо є багато справ до полагодження, конечні для Братства і для добра членів взагалі. Пригадується довгуючим членам, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости за себе і за дітей, бо інакше буде уважаний як суспендований. Хто бажає виміняти свою грамоту, нехай принесе стару грамоту на мітінґу. Хто бажає вступити в члени Союза нехай прийде на цей мітінґ. — Семен Рудакевич, предс.; Ст. Вільчинський, кас.; Н. Волос, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20 серпня, в годині 1-ій пополудни, в парохіяльній гали, 803 Фронт ул. Проситься всіх членів прийти на мітінґ в означений час. Ті члени, котрі довгують, най вирівнають свій довг; коли не можуть, нехай принесуть свої старі грамоти і виміняють на нові. Хто з членів хоче взяти позичку з У. Н. Союза, нехай зголоситься на мітінґу. Довгуючі більше як два місяці будуть суспендовані, коли не заплатять свого довгу. Хто не платить до відділової каси, мусить платити до Союза кождого місяця, бо інакше буде суспендований. Проситься тих родичів, яких діти ще не є в Союзі, прийти на мітінґ і записати їх до Союза, бо в Союзі найдешевші вкладки для дітей. — Павло Лагоцький, секр.; Микола Антонюк, предс.; А. Максимяк, кас.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20 серпня, в годині 1-ій пополудни, в Юніон Гал, ч. салі 4, 2-гий поверх, на Норт Вайомінґ ул. Всі члени повинні явитись, бо є деякі справи з піврічного мітінґу ще не полагоджені. Контрольорам пригадується, щоби перевели піврічну контролю і здали звіт на слідуючім мітінґу. Довгуючі члени, коли не вирівнають своїх залеглих вкладок, будуть суспендовані. — С. Глинянський, рек. секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пресв. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20 серпня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх довгуючих членів, щоби вирівнали свій довг сего місяця. Проситься тих членів, що мають діти, котрі скінчили 18 літ життя, переписати їх до старших членів сего місяця. — Григорій Мрикало, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 9 серпня помер Іван Лисик, член Тов. Єдність, відділ 163 У. Н. Союза. День перед самим похороном члени відділу взяли численну участь у відданню пошани покійному. З присутних забрав слово т. Степан Гвіздь, секретар відділу, й вкороткі розповів біографію покійного, як також клопоти, котрі переживає майже кожний іміґрант під цю пору, котрі в багатьох випадках є причиною вчасної смерти.

При тім п. С. Гвіздь згадав, що значить бути членом запомогової організації, котра в часі потреби дає велику допомогу, як морально так і матеріяльно, та взивав тих, хто ще не стоїть в Союзі, вступати, щоби на випадок нещастя мати забезпечення.

Член.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний член від. 332 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $50, котрі мені стали великою помічю в моїм теперішнім прикрім положенні.

Іван Бриґіда.

Я, нижче підписана членкиця 123 відділу УНС., складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені допомоги в сумі $50 долярів, що в моїй недузі були для мене великою помічю.

Браття й сестри, вступайте й приєднуйте до У. Н. Союза своїх братів і сестер, бо У. Н. Союз є першою українською організацією в Америці, що опікується нами в потребі.

Анна Дубій,
Скрентон, Па.

ПРОГУЛЬКОВИЙ ПОТЯГ „ЮКРАІНІЕН СПЕШЕЛ“

КОМПАНІЇ „НЮ ЙОРК, НЮ ГЕЙВЕН ЕНД ГАРТФОРД“

на

ОТВОРЕННЯ ПЕРШОЇ ВИЩОЇ УКР. ШКОЛИ

на „Лейбор Дей“, в Понеділок 4. Вересня (Sept.) 1933

З Ню Йорку (Гренд Сентрал Термінал при 42 вулиці) до Стемфорд, Конн., **виїде в годині 7.40 після залізничого часу** (значить 8.40 після літнього часу) і буде коштувати лише половину звичайної ціни, отже по $1.35, а для дітей від 5 до 12 літ віку по 68 центів в обі сторони.

Програма свята обійме: 1) В год. 11 рано, після літнього часу, Архієрейська Служба Божа після українсько-католицького обряду на ґрунті школи при Ґлінбрук Ровд; 2) Проповідь; 3) В год. 1.30 Святочний Обід для тих, що зголосилися наперед, заплативши по одному дол. і дістали окрему карту обідову; 4) В год. 3.30 в Стемфорд Гайскул Одиторіюм Святочна Академія при співучасти Злучених Хорів в силі 300 голосів, за вступом по 35 ц. на паркет, а по 25 ц. на ґалерію. Докладна програма подана в Пропамятній Книзі, яку продаватиметься по 25 центів. Конець свята біля год. 6.30 ввечір — на літній час. Поворот до Ню Йорку прогульковим потягом в год. 7.20 зі стації Стемфорд, літній час.

Прогулькові тикети наперед продаються в українсько-католицьких парохіяльних урядах в околиці Ню Йорку, а то: в Ню Йорку, Брукліні, Джерзи Сіти, Нюарку, Елизабеті, Бейоні, Пасайку, Йонкерсі, а в день 4 вересня при віконці білетової каси в Ню Йорку, коли хто зажадає „Юкраініен Спешел“ ще в час.

Зі Стейтів Нової Анґлії (Конетикат, Массачусетс, Ровд Айленд) їдуть люди омнібусами або залізницею, а зі стейтів на захід від Ню Йорку, коли хто не їде омнібусом, може приїхати до Ню Йорку, а звідси українським прогульковим потягом. Це получення також важне для цілого Лонґ Айленду.

ПРИБУВАЙТЕ ГРОМАДНО НА ЄДИНЕ ЦЬОГО РОДУ СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ!

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

URGES UKRAINIANS HERE TO RETAIN TRADITIONS.

Archbishop at Lwow, Poland, Gives Theodore Andrica a Message for Clevelanders; Remembers His Two Visits to This City in Past 23 Years.

By Theodore Andrica.

LWOW, Poland, August 9— "Be good Americans but do not forget your Ukrainian origin, faith and traditions. Without these you will be lost."

This is the message Count Andrej Sheptyckyj, metropolitan of the Ukrainian Greek Catholic Church in Poland, sends to Cleveland and American Ukrainians.

His excellency received the writer the day before he left for a two month's vacation in Podlule. The audience took place in the metropolitan palace, opposite St. George's Cathedral in Lwow, center of East Galician Ukrainians in Poland.

The United States nation is well known to this Ukrainian archbishop. He visited Cleveland twice, first in 1910 and again in 1922. He speaks English fluently and is well versed with conditions in America.

His first question was about the effects the Morgan investigation had up on the American people. Then he inquired minutely about bolshevik activity in the United States.

He expressed his appreciation to American institutions and persons working for the preservation of the folk costumes and traditions of the immigrants.

Fears Loss of Customs.

"I always fear our Ukrainians and other foreign-born nationalities will lose too quickly their customs and forget their traditions—to the great loss of everyone concerned. But if you say the newer generation begins to appreciate their fathers brought from Europe a rich background, that is quite a satisfaction for me," the archbishop said.

The audience was arranged by the Rt. Rev. Msgr. Basil Laba, canon of the metropolitan district. Dr. Laba is author of many books dealing with churchly subjects and is professor at the Theological Academy in Lwow. Dr. Laba was this writer's informant and guide throughout the two days' stay in Lwow. From him I learned Bishop Nicetas Budka, formerly of Canada, was not in St. George's Cathedral, as was told me in Ukrainian circles in Cleveland. The erstwhile Canadian bishop is spending his summer in Zarvanica, a mountain village in the Carpathians, which is also a pilgrimage place for Ukrainians in this district.

The first day's visit among Ukrainians in Lwow ended with a supper in a modest little restaurant off the Rynek, behind the City Hall. But before going there a visit was made to the Greek Catholic Theological Academy to see some remarkable paintings in the seminary's chapel.

From the academy, where Dr. Laba teaches during the school term, we walked to his favorite eating place. In this little restaurant I learned for the first time the goodness of the Barczewski brandy for which Lwow is famous.

Our supper consisted of anchovies, boiled eggs sliced and covered with parmezan cheese, a generous portion of veal with the inevitable cucumber salad. For dessert we had cherries in omelette. Wine being rather expensive in Poland we completed the meal with several "malo piwos" (small beers). The bill for two was $1.35.

Visits Ridna Skola.

On the second day of my visit to Lwow we went to the Ridna Skola in Ulica Slowacki 14. Every Ukrainian in Cleveland has heard of this institution in Lwow. It is the central guiding place for the several hundred Ukrainian schools, maintained from private resources for Ukrainian children in Poland.

The Ridna Society, the mother institution, was formed 53 years ago. The first school was organized 35 years ago. Since then hundreds of others were added during the Austrian regime in East Galicia. Since the Polish rule began the number of the Ukrainian schools has decreased.

More than 3,000,000 zlotys are being spent to maintain the schools of which 14 are high, 89 are elementary and nine industrial schools. There are 300 kindergarten schools in the summer according to Leon Jasinczuk, head of the administrative department. Mr. Jasinczuk is well known in Ukrainian circles in Cleveland.

Toward evening I visited the Ukrainian Orthodox Church in Ulica Franciskanska. It is situated next to the Jesuit Church and is one of the most imposing among the newer buildings in Lwow.

(**The Cleveland Press,** August 9, 1933).

—o—

ANDRICA VISITS THE HUTZULS IN CARPATHIAN MOUNTAINS.

By Theodore Andrica.

KOLOMYJA, Poland, Aug. 10.—Before I left Cleveland my Ukrainian friends made me promise if I went to East Galicia, I would visit the Ukrainian Hutzuls in their villages in the Carpathian mountains. Most of the beautiful handwork and wooden carvings shown by Ukrainians in exhibitions were made by these Hutzuls in their mountain retreats.

In Lwow I was asked the advice of the Rt. Rev. Msgr. Basil Laba, canon of the Greek Catholic Ukrainian Metropolitan of Lwow, as to the best way of seeing the Hutzuls. His advice was to go to Kolomyja, near the Roumanian border.

Out of the 20 passengers in the third class compartment where I traveled there were four who had paid a full price for their railway tickets. The others handed the conductor all varieties of paper slips, white, orange and brown. Some were state employees, others military. But none paid more than half for the ticket and the majority paid nothing. And the trains are crowded with these non-paying passengers.

Finally I arrived in Kuty. Here I found the Rev. Dr. Leo Skobelskyj, pastor of St. Mary's Ukrainian Church.

Dr. and Mrs. Skobelskyj received me most cordially. I was their guest for two days during which they told me many tales about Hutzul life and sufferings. They told me that Kuty is not exactly the best example of Hutzul land. I should go still higher in the Carpathians. So I did.

Just now the Hutzuls are very hard hit by the economic crisis. In former years they used to work extensively in lumber camps in the Carpathians but now that means has practically disappeared. In winter time they made those beautiful inlaid wooden knives, plates and other decorative things. The women are natural born artists when it comes to embroidery. Every woman tries to outdo her neighbor in the matter of designs and color combinations.

The Hutzul women are the most independent of all women in eastern Europe. Many are good looking, but the shapelessness of their figure is marred by the heavy rolls of woolens they wrap around their legs. Practically all smoke, a thing seldom encountered among the peasant women in this part of the world.

In the Jabie and Kuty market place I saw many women "rolling their own" quite as expertly as their husbands who apparently do not mind their wives' independence in more ways than this.

Peasants in this district expressed their appreciation for the help they received from Ukrainians in Amercia after the disastrous floods of 1927. Many Hutzuls were given the possibility of remaking their home from these donations, according to Peter Szekeryk, mayor of Jabie, himself a real Hutzul.

But the traveler soon forgets the Hutzuls' troubles when he views the beautiful embroideries and woodwork these mountain folk make. With a little luck and more publicity their villages could regain much of their lost assets by return of tourists and by a more extensive selling of their carvings and weavings.

(**The Cleveland Press,** August 10, 1933).

Чоловік (до жінки): Ти чого плачеш?

Жінка: Ах, мені так жаль було, що я мусіла зарізати це любеньке курятко, а тепер воно ще припалилося!

—o—

Обережний.

— Володку, ти написав до тата?

— Так, дорогенька.

— І написав ти, що хочеш оженитися зі мною?

— Так, дорогенька.

— Я так боюся батечкової відповіді. Тиж знаєш, що мій батько не може стерпіти тебе. І крім того він так скоро попадає в лють.

— Не бійся, дорогенька, нічого надзвичайного не станеться. Я нарочно не підписався.

—o—

— Чи твій приятель Кужільник не носив давніше бороди?

— Відколи я знаю його, то не носив.

— А може передтим?

— Це мені невідомо, та я знаю його від пятого року життя!

У БОЛЬШЕВИЦЬКИХ КУПЕЛЕВИХ МІСЦЕВОСТЯХ.

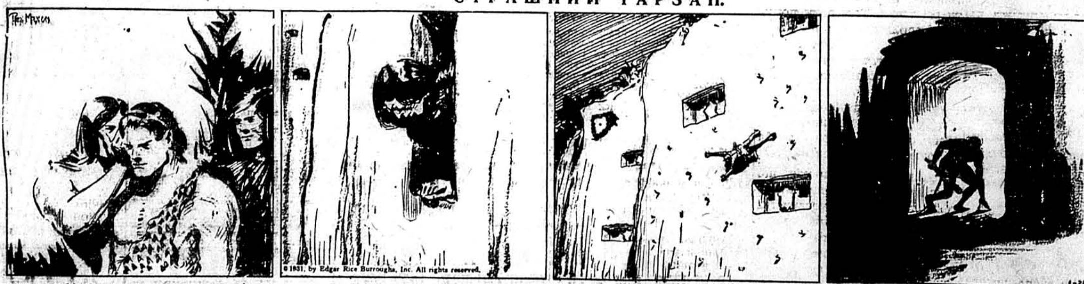
Редактор „Вечерної Москви“ пише про порядки в чорноморських купелевих місцевостях. „У Сочі я пішов до готелю „Рівієра“. Управитель сказав мені, що кімната коштує 14 рублів і дав мені ключ. Одначе касієр, що сидів напроти управителя, написав мені квіток на 16 рублів. „Чому пишете 16 рублів?“ „Тому, що такса за кімнату є 16 рублів!“ „Таж управитель сказав мені, що коштує 14 рублів“. Касієр здвигнув плечима. „За 14 рублів була кімната до 3 години 20 мінут. А тепер є за 16 рублів. Маємо сезон“. Ми пішли обідати до гостинниці „Рівієри“. Зїли леґуміну та казали подати собі ще одну порцію. Послугачка відбігла та за хвилину вернулася: „Даруйте, одначе тепер уже леґуміна один рубель дорожча“. „Чому? Що приключилося за такий короткий час?“ „Не хвилюйтеся, громадянине. Від чотирох годин ціни страв підвищені. Маємо сезон. Мусите це самі зрозуміти“. В Сочі нема пристані, тому великі кораблі остаються на морі. Подорожніх відправляють човном на беріг. За той перевіз платять по одному рублеви, за клунки пять рублів. „Чому ви не підвищили ціни на 10 рублів?“ — спитав дописувач керманича човна. Керманич пошкрябався по голові та зітхнув: „Справді й мені могло це прийти на думку. Таж то сезон!“

Сусіди посперечалися. Один хоче вдарити другого в лице, та коли замахнувся, тамтой присів і пощочину дістала його жінка, що стояла побіч.

— Маєш щастя! — каже сусід — а то колиб ти був ударив мене, був би ти пізнав, що значить мати зі мною до діла!

СТРАШНИЙ ТАРЗАН.

(21).

„Ми мусимо лишитися всі три разом так довго, як довго буде можливо“, заявив Таден. „Ти, Омате, мусиш знайти свою дівчину, я буду шукати своєї, а безхвостий своєї. Ми мусимо це зробити в день і в ночі, поки не осягнемо свого. Але ми не переможемо отверто Есата і його вояків, а тому треба все робити незамітно й хитро. Нам пробратися до Алюра лекше ніж цьому безхвостому. Та я маю плян. Слухай, безхвостий“. Таден почав щось шепотіти на вухо Тарзанови.

Говорив він на вухо тому, щоби боги не чули його пляну. Він переказував Тарзанови секрет його міста. Скоро наступила ніч у долині Палулдон. Блідий місяць вийшов поволі зпоза дерев і своїм блідим світлом освічував все кругом. Темними тінями вимальовувалося таємниче місто, де був Есат зі своїми вояками. З одного прорубу в скелі, недалеко вершка скелі, висунулася голова людини, яка почала оглядати довкола долину. Це був сам Есат.

Упевнившися, що кругом повна тиша й ніхто його не бачить, Есат виліз з проруба в стіні й поліз по скелі в спосіб, який Тарзанови видавався дивним. Всі три з ліса бачили це все. При ближчому огляді можна було примітити, що в скелю набито багато кілків. По тих кілках ліз Есат, хапаючися за них ногами й руками. Хвіст йому також багато пособляв. Здалека здавалося, що то якийсь щур лізе по скелі, оминаючи всі проруби в ній, які вели за скелю.

Нарешті він дібрався до великого прорубу в стіні, котрий здавався дверми до якогось просторого помешкання в скелі. Цей проруб був завішений шкірою. Відхиливши шкіру, Есат зник у темноті. Там він перейшов довгий тунель у стіні й ще кілька разів перейшов через шкіряні завіси. Тепер він дістав тут сукуватий кий. Міцно стискаючи його в руках, Есат подався далі, обережно крадучись, щоб не заподіяти шелесту. Він був готовий боротися києм.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ